

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen wat betreft de implementatie van diverse Europese verordeningen en richtlijnen en de versterking van het asbestafbouwbeleid
– Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren aan het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM) en het Materialendecreet met als doel de implementatie van Europese wetgeving, het optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid, een vereenvoudiging op een aantal punten en een betere kwaliteitsborging.

Implementatie van Europese wetgeving

Voor de taken zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen wordt OVAM aangeduid als bevoegde autoriteit.

De implementatie van verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen (tegen 21 mei 2026) betreft veelal technische aanpassingen.

De herziening van de Kaderrichtlijn afval legt op dat elke lidstaat een specifiek programma voor de preventie van levensmiddelenafval moet vaststellen en monitoren.

Daarnaast creëert dit ontwerpdecreet ook de nodige rechtsgronden in het DABM en het Materialendecreet voor de taken van Mooimakers. In uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – conform de SUP-richtlijn – zal OVAM niet alleen middelen ontvangen voor haar zwerfvuilbeleid maar ook instaan voor de verdeling van de zwerfvuilheffing naar andere overheidsactoren.

Optimaliseren en versterken van het asbestafbouwbeleid

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bepaalde doelgroepen en bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moet beschikken tegen 2030 of vanaf 2030 i.p.v. tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten aanzien van andere risicogebouwen. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen gebruikt door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. Een definitie van toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter wordt ingevoerd voor sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden wordt. We geven invulling aan de alternatieve rapportagevorm “aangepast

asbestattest” voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Andere wijzigingen zijn gericht op kwaliteitsborging van het asbestattest en de verduidelijking van rechtsgronden.

Vereenvoudiging en kwaliteitsborging

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen: de definitie bedrijfsafval wordt aangepast en een aantal wijzigingen hebben tot doel om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt bijgestuurd. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij bepaalde specifieke actoren.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Omgeving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het voorontwerp van decreet werd voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies. Het advies 2025-286-D werd ontvangen op 5 augustus 2025.

De Inspectie van Financiën heeft advies KS/2025002926 afgeleverd op 19 augustus 2025. Het akkoord van de minister van Begroting werd verleend op 16 december 2025.

Het voorontwerp van decreet werd op 19 december 2025 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2026/014 gegeven op 13 januari 2026.

De Vlaamse Jeugdraad heeft advies nr. 2603 gegeven op 4 februari 2026. De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen hebben een gezamenlijk advies 26/006 gegeven op 9 februari 2026.

Het voorontwerp van decreet werd voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 april 2026.

Het voorontwerp werd met mededeling nr. 2025/0790/B op 24 december 2025 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. Er werd één reactie van Spanje ontvangen.

De Raad van State heeft advies nr. 79.297/1 gegeven op 26 mei 2026, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met dit decretaal traject wordt beoogd om een aantal wijzigingen door te voeren op 3 punten.

IMPLEMENTATIE VAN EUROPESE WETGEVING

Een aanvulling van de taken van OVAM in het Decreet Algemene Bepaling Milieubeleid (DABM) en versterking van de rechtsgronden in het Materialendecreet is nodig om de taken van OVAM met betrekking tot zwerfvuil en sluikstorten, en nieuwe taken in uitvoering van verschillende Europese verordeningen en richtlijnen, zoals verordening (EU) 2023/1542 (batterijen) en verordening (EU) 2024/1157 (grensoverschrijdend transport van afvalstoffen).

A. Om invulling te geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil – in uitvoering van de **SUP-richtlijn** (Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu) – gaf de Vlaamse regering haar definitieve goedkeuring aan het interregionale Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de **uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil** ('ISA UPV en Zwerfvuil'). De goedkeuring van dit 'ISA UPV en Zwerfvuil' heeft tot gevolg dat OVAM over eigen middelen zal beschikken voor het voeren van een zwerfvuilbeleid. Het gaat hierbij over de taken die momenteel reeds door Mooimakers worden uitgevoerd om uitvoering te geven aan het zespijlerbeleid ([Over Mooimakers | Mooimakers.be](#)). Mooimakers is op dit moment nog een vrijwillig initiatief tegen zwerfvuil en sluikstort van OVAM, Fost Plus en de VVSG, gefinancierd vanuit de verpakings- en tabakssector. Mooimakers voert onderzoek, stimuleert kennisuitwisseling en educatie, organiseert campagnes, ondersteunt op een proactieve manier alle actoren die zich engageren in de strijd tegen zwerfvuil en zet zelf aanstekelijke acties op. Dit ontwerpdecreet creëert de nodige rechtsgronden voor de taken van Mooimakers in het DABM en het Materialendecreet.

Daarnaast werd OVAM aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert. Ook deze taken werden verankerd.

B. OVAM zal als bevoegde autoriteit de taken op zich nemen zoals opgenomen in hoofdstuk VIII van de **Verordening 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen** met betrekking tot het beheer van afgedankte batterijen (uitgebreide producentenverantwoordelijkheid). We versterken hiervoor de rechtsgrond.

C. De **Europese verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging** (import en export) van **afvalstoffen** (EVOA) werd in 2024 herzien. Naar aanleiding daarvan moeten zowel in het DABM als in het Materialendecreet een aantal wijzigingen worden doorgevoerd.

Verwijzingen naar de oude verordening moeten vervangen worden door verwijzingen naar de nieuwe verordening. Om niet steeds de volledige titel van de verordening te moeten hanteren, voeren we in artikel 3 van het Materialendecreet ook een definitie in voor "verordening (EU) 2024/1157". De herziening van de verordening leidde tot een verschuiving van artikelnummers. Ook bij verwijzingen naar specifieke artikels uit de verordening moeten dus aanpassingen gebeuren.

De rechtsgrond voor het innen van een retributie voor de administratieve kosten verbonden aan de kennisgevingsprocedure blijft behouden, maar verschuift van artikel 14 naar artikel 66 waar ook alle andere retributies vermeld staan. Verder wordt dit aangevuld met een rechtsgrond om ook dergelijke retributie te vragen voor het behandelen van bijlage VII-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien is in de verordening. Het louter creëren van een rechtsgrond voor deze retributies, in

lijn met de verordening, wil nog niet zeggen dat die effectief worden doorgevoerd. Daarvoor is zowel verder onderzoek als een aanpassing van het VLAREMA nodig.

D. Op 16 oktober 2025 trad Richtlijn 2025/1892 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen, in werking. De **herziening van de Kaderrichtlijn afval** legt op dat elke lidstaat een specifiek **programma voor de preventie van levensmiddelenafval** moet vaststellen en monitoren. Het programma moet bovendien bepaalde maatregelen bevatten (gedragsverandering, opsporen en aanpakken van inefficiënties in de keten, aanmoedigen van voedselschenken, opleidingen ...). De lidstaten hebben 20 maanden de tijd om deze herziening om te zetten in hun wetgeving.

OPTIMALISEREN EN VERSTERKEN VAN HET ASBESTAFBOUWBELEID

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd, waarvan de inhoudelijk belangrijkste zijn:

Toegankelijke constructie met risicobouwjaar met gevoelig karakter

We voegen deze definitie toe. Bij de opmaak van een asbestinventaris heeft de asbestdeskundige vrije toegang nodig tot alle constructiedelen en wordt veelvuldig beeldmateriaal verzameld en plannen opgemaakt of gebruikt. De definitie benoemt limitatief toegankelijke constructies met risicobouwjaar die in aard van gebruik onderhevig zijn aan specifieke veiligheidsvoorschriften waardoor een normale uitvoering en rapportage van een asbestinventaris niet mogelijk is. De afbakening is beperkt tot sites gebruikt voor penitentiaire, nucleaire of militaire doeleinden.

Aangepast asbestinventarisatetest

We geven hiermee invulling aan de alternatieve rapportagevorm voor openbare, technische toegankelijke constructies met risicobouwjaar en toegankelijke constructies met risicobouwjaar met gevoelig karakter. Omwille van de aard van het gebruik en de constructietechnische kenmerken is de klassieke rapportage van een asbestinventarisatetest niet geschikt. Het aangepast asbestinventarisatetest wordt eveneens door OVAM afgeleverd na een correcte ingave van een aangepaste rapportage van de asbestinventarisgegevens. De aangepaste asbestinventaris wordt eveneens door een gecertificeerd asbestdeskundige inventarisatie opgemaakt. Deze aangepaste rapportage focust op de essentiële gegevens die OVAM nodig heeft om de asbestveilige toestand van de constructies te kunnen monitoren. De eigenaar en beheerder van deze constructies beheren zelf de eventuele ruimere asbestinventarisgegevens.

Uitbreiding verwijdermijlpaal 2034

Er wordt de mogelijkheid voorzien om een verwijderplicht in te voeren voor constructies met grote oppervlaktes asbestcement dak- of gevelbekleding in de buitenschil. Bij publieke constructies bestond al een algemene verwijderplicht voor asbestcementen dak- en gevelbekleding. Bij stormschade maar vooral bij brand verspreiden asbestdeeltjes zich in de ruime omgeving. Deze incidenten doen zich in Vlaanderen wekelijks voor, in het voorjaar van 2025 nog op grote schaal bij een asbestbrand in Brugge. Het saneren van het publieke domein en private tuinen kost gemeenten daarbij veel geld. Deze uitgaven kunnen ze zelden recupereren van de eigenaar of beheerder van het bronperceel omdat brandverzekeringen deze gevolgschade nagenoeg nooit dekken. Hoe groter de oppervlakte asbestcement in de buitenschil, hoe groter de potentiële verontreinigingsperimeter in de omgeving. De oppervlakte kan een dak- of gevelbekleding individueel omvatten of opgeteld indien beiden voorkomen.

De activeerbare uitbreiding van de verwijdermijlpaal 2034 komt tegemoet aan de maatschappelijk vraag om het risico op grootschalige asbestincidenten terug te dringen en aan het verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gefaseerde verwijderingsplicht te overwegen, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten-batenverhouding en prioriteit wordt gegeven aan acties met het grootste gezondheidsrendement.

Versneld asbestinventarisatetest

Bepaalde doelgroepen en eigenaars van bepaalde specifieke constructies zullen versneld over een asbestinventarisatetest moeten beschikken, nl. tegen 2030 of vanaf 2030 i.p.v. tegen 2032. Dit betekent een vervroeging met twee jaar ten opzichte van de bestaande verplichting voor alle constructies met risicobouwjaar tegen 2032. Deze bepaling is van toepassing op gebouwen in gebruik door jeugd en/of gebouwen met reeds bestaande federale werkgeversverplichting tot asbestinventarisatie. Bij het afsluiten van nieuwe huurovereenkomsten moet de eigenaar vanaf 2030 over een asbestinventarisatetest beschikken. De vervroegde mijlpaal is daarom logisch en makkelijk te halen, maar ook noodzakelijk om in de periode tot 2032 de aanvragen voor asbestattesten voldoende te spreiden. Dit om een gezonde marktwerking te kunnen verzekeren. Zonder deze spreiding dreigt een overbevraging van asbestdeskundigen in 2030 en 2031 met risico op een vertraging of stilstand van vastgoedtransacties.

Dit versneld asbestatetest komt tegemoet aan de krachtlijnen uit het versterkte Actieplan Asbestafbouw om een gespreide uitvoering van de generieke asbestinventarisatieplicht tegen uiterlijk 2032 te realiseren en om sterker in te zetten op risicogebouwen waar kinderen en jongeren veel tijd spenderen. Daarnaast komt dit versneld asbestatetest ook tegemoet aan het herhaalde verzoek vanwege SERV, SALV en Minaraad in een advies van 25 januari 2024 bij dit actieplan om de asbestinventarisatieverplichting uit te breiden naar verhuur van woningen. Dit om zo een betere bescherming van huurders te waarborgen.

Informatieplicht

Verplichting voor de eigenaar om bij het opstellen van de asbestinventaris alle informatie waarover die beschikt over de aanwezigheid van asbest in diens constructie te verschaffen aan de asbestdeskundige zodat die die informatie kan opnemen in de asbestinventaris. Enkel op deze manier waarborgen we dat bij een overdracht alle beschikbare informatie over asbestmaterialen in de constructie in één overzichtelijk asbestinventarisatetest wordt bezorgd aan de nieuwe eigenaar.

Aanvullend onderzoek

Een nieuwe bepaling regelt de mogelijkheid voor de eigenaar om een aanvullend onderzoek te laten uitvoeren door de asbestdeskundige op het ogenblik dat die de opdracht geeft tot het opstellen van de asbestinventaris. Dit geeft invulling aan een reële behoefte van eigenaars en wordt als suggestie vermeld door Fedasbest in haar Memorandum. Dit onderzoek gaat verder dan de verplichtingen voor een standaard onderzoek en dat in het bijzonder voor:

- het opsporen van niet vast te stellen materialen met destructieve handelingen met het oog op de uitvoering van werken;
- het gedetailleerder afperken van het voorkomen van asbesthoudende materialen;
- het onderzoeken van bijkomende materialen of constructies met een meer gedetailleerde beschrijving van de asbestmaterialen met het oog op het opstellen van een asbestinventaris in het kader van de werkgeversverplichtingen.

Certificatieplatform

Er wordt een rechtsgrond opgenomen om de gegevens voor de certificering van de asbestdeskundigen op te nemen in een certificatieplatform beheerd door OVAM. Deze databank is nodig om de juiste toegangsrechten tot de databank asbestinventarisatie te beheren. Het zorgt er ook voor dat de certificatie-instellingen en OVAM op een eenvoudige manier kunnen opvolgen dat de asbestdeskundigen en de certificatie-instellingen op een correcte manier hun taken uitvoeren. Ten slotte kunnen op deze manier de meest essentiële gegevens van de asbestdeskundigen op een eenvoudige manier worden overgedragen als zij zich aansluiten bij een andere certificatie-instelling.

Daarnaast worden meerdere kleinere, veelal technische aanpassingen opgenomen om tot een juiste toepassing, heldere rechtsgrond en verdere verduidelijking te komen.

VEREENVOUDIGING & KWALITEITSBORGING

Diverse wijzigingen worden doorgevoerd om tot een eenvoudiger, uniformer en kwaliteitsvollere toepassing van de wetgeving te komen.

Definitie bedrijfsafval

Het Materialendecreet stelt dat afvalstoffen ofwel huishoudelijke afvalstoffen ofwel bedrijfsafvalstoffen zijn (artikel 22). De huidige definitie van bedrijfsafvalstoffen is onduidelijk en te beperkend. Op basis van een letterlijke interpretatie van de definitie van bedrijfsafvalstoffen kan worden geargumenteed dat bepaalde afvalstoffen noch huishoudelijk afval noch bedrijfsafval zijn, wat een juridisch vacuüm creëert. Dit wordt rechtgezet.

Opmaak preventie- en uitvoeringsplannen

Een aantal wijzigingen zijn opgenomen om de opmaak van een uitvoeringsplan of preventieprogramma minder zwaar te maken. Een aantal archaïsche bepalingen worden geschrapt, zoals de (fysieke) terinzagelegging bij de gemeenten. Verder wordt verduidelijkt hoe moet worden teruggekoppeld over de inspraakprocedure in het verslag aan de Vlaamse Regering. Het is onmogelijk om op elke inspraakreactie afzonderlijk in detail te reageren. Daarom wordt duidelijk ingevoegd dat het verslag over de openbare procedure vooral moet aangeven op welke manier rekening werd gehouden met ingediende opmerkingen en bezwaren.

Register en kwaliteitsborging

De algemene registerplicht voor meldingsplichtige verwerkers wordt afgeschaft. In de plaats wordt de mogelijkheid voorzien om bepaalde actoren te kunnen verplichten zich te laten registreren bij OVAM. Een registerplicht is belangrijk om bepaalde voorwaarden beter te kunnen afdwingen bij actoren zoals verwerkers van bepaalde specifieke afvalstoffen in functie van kwaliteitsborgingsystemen. Momenteel wordt gewerkt aan een kwaliteitsborgingsstelsel voor onder meer ook verwerkers van residuïen (restafval en gemengd bouw- en sloopafval). Een negatieve keuring of niet laten keuren moet dan kunnen leiden tot een schorsing van de registratie (en dus van de activiteiten). De kosten die gepaard gaan met de opvolging van deze kwaliteitsborging als voorwaarde voor de registratie worden gedekt door middel van een retributie.

Meer algemeen is er ook een betere rechtsgrond nodig om voorwaarden op te leggen aan verwerkers van afvalstoffen. Belangrijk is dat het hier niet gaat over voorwaarden die gerelateerd zijn aan hinderaspecten of andere zaken die reeds via de omgevingsvergunning (VLAREM II) zijn geregeld. Het gaat over voorwaarden gerelateerd aan artikel 4 van het materialendecreet die typisch in VLAREMA worden uitgewerkt.

Interoperabiliteit

Het materialendecreet laat toe dat identificatieformulieren van afvaltransporten in elektronische of digitale vorm afgeleverd worden. Meer dan één digitaal systeem kan deze digitale identificatieformulieren afleveren en wijzigen. Om de doorstroming van de gegevens tussen verschillende systemen vlot te laten verlopen is er interoperabiliteit tussen deze systemen nodig. Die wordt bekomen door gebruik te maken van gestandaardiseerde gegevensformaten en een centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert. Het centrale uitwisselingsplatform heeft als belangrijkste doel om de bedrijven die betrokken zijn bij het afvalbeheer op een gebruiksvriendelijke wijze met elkaar te laten samenwerken en heeft geen rechtstreeks nut voor OVAM. De kost voor het aanbieden en het beheer van dit platform wordt daarom doorgerekend naar de gebruikers van het platform. Door het aanbieden en beheer van het platform faciliteert OVAM de samenwerking tussen de betrokken bedrijven.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

We verwijzen hiervoor naar de artikelsgewijze bespreking in de Memorie van Toelichting.

3 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De Raad van State heeft advies nr. 79.297/1 gegeven op 26 mei 2026. We bespreken hieronder de verschillende punten.

Punt 2. Artikel 4, 1°, van het voorontwerp strekt tot de toevoeging van letters j) en k) aan artikel 3, § 1, eerste lid, 1°, van het Materialendecreet. Deze bepaling werd omwille van de urgentie ook opgenomen in het “verzameldecreet”. De Raad van State geeft aan dat erover gewaakt moet worden dat de ontworpen punten niet tweemaal aan het desbetreffende worden toegevoegd.

Om deze reden werd deze bepaling geschrapt uit het ontwerp-wijzigingsdecreet dat voorligt.

Punt 4 en 5. De Raad van State stelt een aantal technische wijzigingen voor aan artikel 4 (inleidende zin, leestekengebruik bij ingevoegd punt 25°/3).

Deze wijzigingen werden doorgevoerd aan het ontwerp van decreet.

Punt 6. De Raad van State stelt een technische wijziging voor aan artikel 7 (andere formulering).

Deze wijziging werd doorgevoerd aan het ontwerp van decreet.

Punt 7. De Raad van State stelt een technische wijziging voor aan artikel 13 (verschuiving).

Deze wijziging werd doorgevoerd aan het ontwerp van decreet.

Punt 8. De Raad van State wijst voor artikel 15 op een discrepantie tussen de tekst van het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting.

Dit is een terechte vaststelling. Zoals voorgesteld in het tussentijdse antwoord is de tekst van het ontwerp van decreet correct en werd de tekst van de memorie van toelichting gecorrigeerd en in lijn gebracht met de bepaling in het ontwerp van decreet.

Punt 9 en 10. De Raad van State stelt een aantal technische wijzigingen voor aan artikel 18.

Deze eerste wijziging werden doorgevoerd aan het ontwerp van decreet. In punt 2°, a), van het artikel is de geformuleerde wijziging ons inziens correct.

Punt 11. De Raad van State stelt een technische wijziging voor aan artikel 25.

Deze wijziging werd doorgevoerd aan het ontwerp van decreet.

Punt 12 over de invoering van een retributie in artikel 27 van ontwerp van decreet. De Raad van State merkt op dat opdat een heffing kan worden gekwalificeerd als een retributie, vereist is dat het gaat om de vergoeding van een dienst die de overheid presteert ten voordele van de heffingsplichtige individueel, en dat zij een louter vergoedend karakter heeft, zodat er een redelijke verhouding moet bestaan tussen de kostprijs of de waarde van de verstrekte dienst en het bedrag dat de heffingsplichtige verschuldigd. Het gaat hier meer specifiek over de retributies voor de inzamelaar, handelaar en makelaar (IHM) en de retributies voor de kennisgever. Het eerder verstrekte antwoord overtuigt de Raad van State niet.

Aan de formulering van beide retributies werden aanpassingen doorgevoerd om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State:

- *Retributie voor IHM. Intussen is het project betreffende kwaliteitsborging verder gevorderd. Meer concreet zullen de keuringsinstelling toch niet worden betaald door OVAM vanuit een retributie. Wel zal OVAM instaan voor de opvolging van de kwaliteitsborging die geldt als voorwaarde voor vermelding in het register.*
- *Retributie voor de kennisgever. Deze formulering werd louter overgenomen uit Verordening (EU) 2024/1157, maar in de berekening van de retributie werd enkel met de administratieve aspecten*

van de procedure rekening gehouden. De verwijzing naar het toezicht en de inspectie kan worden geschrapt zonder enig gevolg gezien deze kosten toch niet werden ingevuld.

Punt 13. De Raad van State wijst op een retroactieve inwerkingtreding van artikel 3, artikel 4, 4°, artikel 8, artikel 12 en artikel 27, 3°. Overeenkomstig artikel 28 treden deze in werking op 21 mei 2026, de datum waarop verordening (EU) 2024/1157 van toepassing wordt. Gelet op de datum waarop dit advies wordt gegeven, is die datum niet haalbaar en wordt aan deze bepaling retroactieve werking toegekend.

Het betrokken artikel 28 werd geschrapt in het ontwerp van decreet zodat er geen terugwerkende kracht van toepassing zal zijn. Hierdoor treden de artikelen zoals gewoonlijk 10 dagen na publicatie in het Belgisch staatsblad in werking.

4 ANDERE AANPASSINGEN

In artikel 10 werd nog een beperkte wijziging doorgevoerd: “in het Vlarema” werd geschrapt. De doelstellingen zijn reeds vastgesteld in de Kaderrichtlijn Afval en zijn opgelegd aan de lidstaten. In die zin moeten de doelstellingen zelf niet meer in het Vlarema worden hernomen; wel eventuele maatregelen die nodig zijn om de doelstellingen te behalen.

Voor artikel 17, 1° werd de memorie van toelichting wat verduidelijkt om een verkeerde lezing te vermijden. Inhoudelijk zijn er geen wijzigingen; de bepalingen van het ontwerp van decreet geven duidelijk aan dat de vervroegde mijlpaal niet geldt voor het aangepaste asbestinventarisatetest.

Aan artikel 19 is een derde lid toegevoegd. Het gaat hierbij over de rechtzetting van een spelfout in het huidige Materialendecreet. Het betreft dus een materiële fout, geen inhoudelijke wijziging.

5 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

OVAM is aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de UPV-heffing zal ontvangen en de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert. Voor details verwijzen we naar de definitieve goedkeuring van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil (VR 2025 2811 DOC.1115-1).

Het ontwerpdecreet voorziet rechtsgronden voor de invoering van nieuwe retributies:

- voor het behandelen van bijlage VII-procedures en voor aanvragen voor de goedkeuringen als vooraf goedgekeurde inrichting voor nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals ook voorzien in verordening 2024/1157 betreffende de overbrenging van afvalstoffen;
- voor het gebruik van het centraal platform voor de uitwisseling van digitale identificatieformulieren dat OVAM aanbiedt en beheert;
- de opvolging van de kwaliteitsborging als voorwaarde voor vermelding in het register, cf. artikel 13 van het materialendecreet.

De impact en hoogte van deze retributies kan nu nog niet kwantitatief worden ingeschat. Het effectief invoeren van bijkomende retributies of de hoogte ervan moet per type retributie nog verder bekeken worden en uiteindelijk via uitvoeringsbesluiten (BVR) effectief doorgevoerd worden.

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen onmiddellijke impact op het personeel van de Vlaamse overheid te verwachten.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen rechtstreekse impact op de lokale en provinciale besturen te verwachten van dit ontwerpdecreet. OVAM wordt met dit ontwerpdecreet wel aangeduid als de instelling die voor het Vlaamse Gewest de verdeling tussen de diverse overheidsinstanties – waaronder lokale besturen en provincies – van de ontvangsten van de zwerfvuilheffing organiseert.

6 VERDER TRAJECT

Dit ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting zullen na definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

7 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen wat betreft de implementatie van diverse Europese verordeningen en richtlijnen en de versterking van het asbestafbouwbeleid en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

JO BROUNS

BIJLAGEN

- ontwerp van decreet;
- memorie van toelichting;
- advies van de Raad van State.